

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z Nr

2047

1. Obiekt

ODWACH

ob. Wielkopolskie Muzeum Historyczne

2. Czas powstania

1786 – 1787 r.

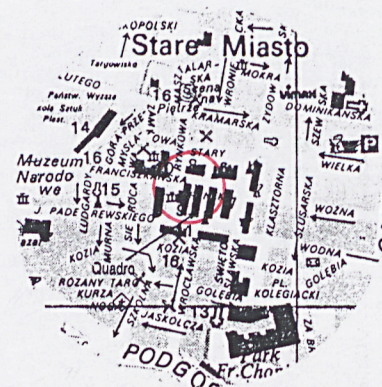
3. Miejscowość

POZNAŃ

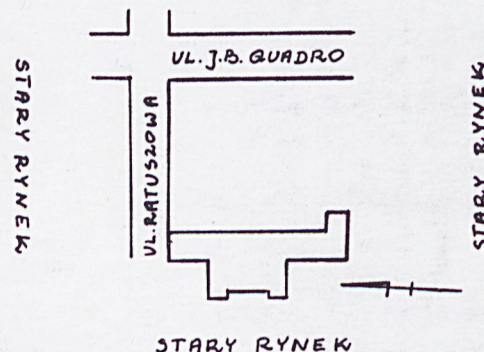
11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Elewacja zachodnia

skala ok. 1:25 000

skala 1:1500

4. Adres

Stary Rynek 3, 61 – 722 Poznań

nr hipoteczny

lub ewid. gruntów

5. Przynależność administracyjna

województwo wielkopolskie
powiat

gmina Poznań

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Posen

7. Przynależność administracyjna
przed 1999 r.

województwo poznańskie
powiat

8. Właściciel i jego adres

Wielkopolskie Muzeum
Walk Niepodległościowych
ul. Woźna 12
61 – 777 Poznań

9. Użytkownik i jego adres

Muzeum Powstania Wielkopolskiego
1918/19
Stary Rynek 3
61 - 722 Poznań

10. Rejestr zabytków

Nr. A 8 data. 24.03.1971 r.
246 12.03.1980

Wzniesiony na terenie dawnych jatek rzeźniczych i kramów garncarzy dla „ozdoby miasta, wygody garnizonu i bezpieczeństwa od ognia” (Rozporządzenie Komisji Dobrego Porządku, 18.XII. 1784 r.), w miejsce drewnianego hauptwachu z początku XVIII w. Choć tablica z łacińskim napisem fundacyjnym, wmurowana w attykę Odwachu, wymienia jako sponsora obiektu Stanisława Augusta Poniatowskiego, w Rozporządzeniu Komisji Dobrego Porządku z 18. XII. 1784 r. wyraźnie ustala się kapitał na budowę z pieniędzy „serwisgeldu, tudzież stróżów nocnych i summy na reparacją roczną gmachów i bruków miejskich”. Okazały budynek Odwachu powstał z inicjatywy przewodniczącego Komisji, marszałka wielkiego koronnego i starosty generalnego Wielkopolski, hr. Kazimierza Raczyńskiego. Wybierając się w dłuższą podróż zagraniczną, Raczyński przekazał nadzór nad planowaną inwestycją ówczesnemu dyrektorowi policji w Poznaniu, Wacławowi Nataliemu, polecając mu jak najszybsze zgromadzenie cegieł na wymurowanie nowego hauptwachu. Budowę rozpoczęto w 1786 r., ukończono ją zaś w roku 1787. Autorstwo projektu Odwachu, mimo iż nie potwierdzone archiwalnie, przypisuje się *a priori* wybitnemu architektowi królewskiemu, Hansowi Christianowi Kamsetzerowi, z którym Raczyński, podczas pobytu w Warszawie nawiązał bliską i stałą współpracę. Kształt jednokondygnacyjnego, niepodpiwniczego budynku na rzucie prostokąta, z dwoma wysuniętymi do przodu aneksami połączonymi kolumnowym portykiem przypomina wzniesioną w warszawskich Łazienkach kilka lat później tzw. Nowa Kordegardę (1793 – 1794). Zgodnie z surowym porządkiem dorycko – tokańskim, stosownym dla budowli wojskowych, kolumny i pilastry dźwigające fryz tryglifowo – metopowy pozostawiono tu gładkie. Mocno spłaszczony, pulpitowy dach przysłaniała attyka zwieńczona rzeźbami, przypuszczalnie dłuta Johanna Dulta. Wykonane z piaskowca, przedstawiały pośrodku dwie alegoryczne postacie kobiece (Wiktoria ?), trzymające fanfary i wsparte o kartusz herbowy Rzeczypospolitej doby Stanisława Augusta. Powyżej aneksów umieszczono tarcze z herbami: od północy – rodziny Raczyńskich – Nałęcz, od południa zaś – miasta Poznań, flankowane kulami armatnimi. Między skrajnymi rzeźbami, a grupą centralną ułożono panoplia, dekorujące też attykę ponad bocznymi ścianami hauptwachu. Dzięki

cd tekstu:wkładka(zalącznik nr 1)

Sytuacja: Wzniesiony w zachodniej części bloku śródmiejskiego. Elewacje: zachodnia – frontowa - i południowa zwrócone kolejno na wschodnią i północną pierzeję Starego Rynku. Od północy Odwach sąsiaduje z Wagą Miejską, od wschodu z budynkiem Arsenału. Przed fasadą niskie ogrodzenie z kamiennych słupków i kutej kraty. Po wschodniej stronie wąskie podwórze wydzielone od ul. Ratuszowej i placu rynkowego żeliwnymi kratami. Między północną ścianą aneksu Odwachu, a południową elewacją Wagi brama o otworze przekrytym łukiem koszowym.

Materiał, konstrukcja, technika: Zbudowany z cegły. Tynkowany. Aneks podpiwniczony. W piwnicach mury z kamieni i cegieł o wążkach nieregularnych, ewentualnie zbliżonych do blokowego. Posadzki w: izbach piwnicznych, przedsionku, korytarzu, kuchni i ubikacjach z płyt terakotowych; w pozostałych pomieszczeniach parkiet. Otwory wejściowe niegłifione, na osi budynku - w elewacji zachodniej i w korytarzu - zamknięte łukiem pełnym, podobnie jak w salach aneksu; do pozostałych pomieszczeń wewnątrz budynku i w ścianie wschodniej do piwnic - wejścia prostokątne, w izbach piwnicznych - prostokątne i przekryte łukiem odcinkowym. Drzwi drewniane: w elewacjach wschodniej, z przedsionka do korytarza i w południowej części aneksu dwuskrzydłowe, ramowo – płycinowe, z półkolistym nadświetlem, w elewacji zachodniej, na osi podłużnej Odwachu – dwuskrzydłowe, ramowo - płycinowe, z prostokątnym nadświetlem, w północnej ścianie korytarza jednoskrzydłowe, ramowo - płycinowe, do piwnic w ścianie wschodniej – jednoskrzydłowe, ramowo – płycinowe, do kuchni i magazynku – rozsuwane, do pozostałych pomieszczeń – jednoskrzydłowe, płycinowe. Otwory okienne niegłifione, w ścianach: zachodniej i południowej - zamknięte łukiem pełnym, w elewacji wschodniej – prostokątne, północnej – małe, okrągłe; okna drewniane, wewnątrz budynku umieszczone we wnękach o linii otworów. Schody do piwnic dwubiegowe, żelazne, podobnie jak ich balustrada i rama ścianki parawanowej w północnej części aneksu; w balustradzie i ścianie parawanowej – szyby z pleksi. Rzygacze metalowe, patynowane. Pomieszczenia przekryte sufitami. Konstrukcja dachowa drewniana. Dach pulpitowy, pokryty blachą miedzianą.

Rzut: Budowla na rzucie prostokąta, od wschodu połączona z długim aneksem, tworzącym skrzydła Odwachu. Ściana zachodnia ryzalitowana. Między ryzalitami portyk o czterech kolumnach. Na podłużnej osi budynku korytarz, po obu stronach którego, od północy i południa, ułożone pomieszczenia. Cztery sale aneksu w układzie amfiladowym. Przy wschodniej elewacji schody jednobiegowe na podwórze i do piwnicy. Wewnątrz Odwachu, pośrodku aneksu – dodatkowe wejście do piwnicy, w którym schody dwubiegowe. Otwory okienne i drzwiowe, niegłifione. Elewacje: zachodnia, wschodnia, północna i południowa, oprócz skrzydeł aneksu, oparte pilastrami. Na zewnątrz - w murach aneksu od zachodu, północy i południa oraz w bocznych ścianach ryzalitów – uskoki wnękowe. Pomieszczenia nakryte sufitami.

Bryła: Budynek prostokątny, od zachodu flankowany dwoma niższymi skrzydłami. W elewacji zachodniej ryzalidy połączone kolumnowym portykiem. Przy wschodniej elewacji, na osi podłużnej Odwachu – schody. Pulpitowy dach od zachodu, południa i północy przysłonięty attyką.

Elewacje: Zachodnia, frontowa, jednokondygnacyjna, siedmioosiowa, w skrajnych osiach ryzalitowana, zwieńczona attyką, poziomo boniowana, oparta ośmioma tokańskimi pilastrami; ryzalidy połączone portykiem; w portyku cztery kolumny tokańskie; na ścianach ryzalitów blendy arkadowe; w środkowej osi otwór wejściowy zamknięty - jak okna w pozostałych osiach - łukiem pełnym; drzwi dwuskrzydłowe, drewniane, ramowo – płycinowe; pod oknami proste gzymsy; boczne ściany ryzalitów od strony portyku jednoosiowe, boniowane, na narożach od zachodu ujęte tokańskimi pilastrami; w ścianach wnęki zamknięte łukami pełnymi; pod wnękami gzymsy proste; powyżej architravu fryz tryglifowo – metopowy; gzyms koronujący profilowany; attyka pełna,

c. d. tekstu wkładka (załącznik nr 1)

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
2650 m ³	380 m ²	ODWACH	muzeum
8. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) <p>1946 r. -zabezpieczenie ruin Odwachu po zniszczeniach wojennych;</p> <p>1949 - 51 r. - odbudowa obiektu wg projektu A. Holasa; wzniesienie na tyłach Odwachu, od wschodu, długiej parterowej przybudówki; rekonstrukcja rzeźb z attyki pod kierunkiem Cz. Nowaka;</p> <p>1958 r. -odtworzenie ostatnich elementów rzeźbiarskich - fanfarów Wiktorii (?);</p> <p>1968 r. -konserwacja kamiennych słupków oraz łańcuchów tworzących od zachodu niskie ogrodzenie Odwachu; naprawa tynków;</p> <p>1971 - 72 r. -wymiana pokrycia i konstrukcji dachowej; osuszenie zawilgoconych ścian;</p> <p>1986 r. -zerwanie podłogi z desek, wylanie posadzki betonem i położenie parkietu w dwóch ostatnich salach prawego skrzydła budynku;</p> <p>1999 r. -renowacja elewacji obiektu; modernizacja wnętrza Odwachu - wymiana: posadzki w hallu, parkietów, drzwi oraz stolarki okiennej; przebudowa i osuszenie piwnic; remont dachu; konserwacja rzeźb z attyki pod kierunkiem E. Budzyńskiej.</p> <p>(Dokumentacja w archiwum Biura MKZ w Poznaniu)</p>		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <p>W stanie bardzo dobrym: mury zewnętrzne i wewnętrzne (za wyjątkiem zawilgoconych ścian piwnic), stolarka okienna i drzwiowa, posadzki, konstrukcja i pokrycie dachu oraz instalacje.</p>	
10. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <p>Należy osuszyć ściany piwnic.</p>			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Archiwalia

-Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Poznaniu :

Archiwum Miasta Poznania AC 111 , s. 327-328, 705 -706 (akta dot. powstania obiektu);

Akta Zarządu Miejskiego w Poznaniu 1945 - 50 r., sygn.104 (projekt odbudowy Odwachu; rok 1948);

Akta Biura Projektowo - badawczego budownictwa ogólnego "Miastoprojekt" w Poznaniu 1955 - 66 r., sygn. 331 - 337 (plany sytuacyjne, projekt instalacji, dokumentacja projektowo - kosztorysowa, obliczenia statyczne; rok 1959 - 60);

Akta Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu 1936 - 76 r., sygn. 9/30 - 9/37 (widok, przekroje, rzut przyziemia, piwnic, pierwszego piętra; bez daty).

Ikonografia

-M. Warkoczevska, *Dawny Poznań. Widoki i fotografie miasta z lat 1618 – 1939*, Poznań 1983, il. 25 (widok na elewację zachodnią i północną Odwachu z ok. 1810 r., rysunek nieznanego autora, przechowywany w Muzeum Narodowym w Poznaniu: Oddział Historii Miasta Poznania), il. 33 (Odwach od strony południowo-zachodniej, litografia R. Geisslera z 1871 r., przechowywana w Bibliotece UAM w Poznaniu), il. 34 (widok z narożnika na zabudowę śródmiejską, fotografia z ok. 1934 r., przechowywana w Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie).

-Źródła ikonograficzne w Fototece Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, m.in.:

- Widok Odwachu z początku XX w. (zdjęcie z ok. 1918 r., sygn. 1537)
- Widok na elewację frontową (zdjęcie z 1927 r., sygn. 195);
- Odwach po zniszczeniach wojennych (zdjęcie z 1945 r., sygn. B 137).

22. Bibliografia

- Jasiecka I., Kondziela H., *Przegląd zabytków miasta Poznania*, Poznań 1965, s. 20 - 21.
- Kondziela H., *Stare Miasto w Poznaniu*, Poznań 1975, s. 84.
- Kondziela H., Ruszczyńska T., *Poznań*, 1965, s. 52
- Łukasiewicz J., *Obraz historyczno – statystyczny miasta Poznania w dawniejszych czasach*, Poznań 1838, t. II, s. 79 – 80.
- Ostrowska – Kęłowska Z., *Architektura i budownictwo w Poznaniu w latach 1780 – 1880 (w) Prace Komisji Historii Sztuki XIII*, Warszawa – Poznań 1982, s. 96 - 98.
- Pajzderski N., *Poznań*, Lwów 1922, s. 77.
- Ruszczyńska T., Sławska A., *Architektura i urbanistyka do 1939 r. (w) Dziesięć wieków Poznania*, (ed.) K. Malinowski, Poznań 1956, t. III, s. 43.

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst..... Małgorzata Iglewska, 29.10.2002r., Iglewska
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki..... Małgorzata Iglewska, 29.10.2002r., Iglewska
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.Małgorzata Iglewska, 29.10.2002r., Iglewska
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów..... Fototeka MKZ w Poznaniu

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

wkładki nr 1 - 6 z tekstem, rzutem i fotografiami

1. Miejscowość POZNAŃ	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Poznań	ODWACH	c.d. tekstu z pkt. 12
3. Województwo wielkopolskie		c.d. tekstu z pkt. 13

c.d. tekstu z pkt. 12

szlachetnej, klasycystycznej architekturze, mały pod względem rozmiarów budynek zyskał charakter reprezentacyjny i nosił wszelkie cechy monumentalności nie tylko narzucającej respekt dla praworządności, lecz stymulującej przyjęcie określonej postawy, o czym świadczą kolumny tokańskie, powszechnie pojmowane jako symbole cnót obywatelskich. Obiekt od początku swego istnienia służył jako siedziba poznańskiej policji i częstokroć stacjonujących w mieście wojsk koronnych.

W latach 1803 – 1804 do Odwachu dobudowano dwa, nierównej długości, boczne skrzydła, w których zlokalizowano remizę strażacką. Przysłoniły one znajdującą się na tyłach hauptwachu szpetną, zdaniem członków Magistratu, halę jatek rzeźniczych. W ciągu XIX w. budynek kilkakrotnie ulegał przebudowom (ok. 1839 r., przed rokiem 1874 i w 1875 r.) dzięki czemu zyskał dodatkowe pomieszczenia w kondygnacji piętra oraz klatkę schodową łączącą obie kondygnacje. W skrzydłach usytuowano zaś sklepy wina, piwa i wyrobów koszykarskich. Podczas Powstania Wielkopolskiego, w 1918 r., Odwach obsadził oddział zdominowanej przez Polaków Służby Straży i Bezpieczeństwa, a następnie przejęła go tzw. Straż Ludowa. Do wybuchu II wojny światowej hauptwach pozostawał pod zarządem komendy miejscowego garnizonu Wojska Polskiego. W styczniu i lutym 1945 r. obiekt uległ niemal całkowicie zniszczeniu. Została wówczas zniszczona kolumnada portyku. Runęły też attyka i wieńczące ją rzeźby. Ocalały częściowo mury obwodowe. W roku 1946 zabezpieczono ruiny Odwachu, zaś trzy lata później rozpoczęto jego wstępną rekonstrukcję. Projekt odbudowy sporządził inż. architekt Aleksander Holas na podstawie zachowanych fragmentów budowli i materiałów ikonograficznych. Od 1949 do 1951 r. budynek uzyskał pierwotny – z końca XVIII w. – kształt, jakkolwiek od tyłu dobudowano do niego długi, parterowy i podpiwniczony aneks, tym samym podkreślając zasięg traktu zachodniego jatek rzeźniczych. Zasięg kramów garncarzy, a jednocześnie XIX - wiecznych skrzydeł Odwachu zaznaczono w bruku rynkowym kamiennymi płytami. Pomędzy Odwachem a nowo wzniesioną częścią przebito otwory wejściowe. W latach 1949 - 1951 dokonano też pod kierunkiem artysty rzeźbiarza Czesława Nowaka rekonstrukcji rzeźb z attyki. Brakujące fragmenty wykonano z piaskowca bolesławieckiego, zaś drobne ubytki uzupełniono cementową zaprawą. W 1958 r. Odtworzono ostatnie elementy - fanfary Wiktorii (?).

Od 1951 do 1957 r. w Odwachu mieściła się Państwowa Średnia Szkoła Baletowa, po czym ulokowano tu salon wystawowy Oddziału Centralnego Biura Wystaw Artystycznych. W 1962 r. użytkownikiem budynku zostało Muzeum Historii Ruchu Robotniczego im Marcina Kasprzaka, przekształcone w 1991 r. w Wielkopolskie Muzeum Historyczne. Podczas remontu i modernizacji pomieszczeń, w roku 1999, odkryto prawie kompletną część dolnej kondygnacji obiektu związanego z dawnymi urządzeniami targowymi XV i XVI - wiecznej zabudowy śródrynkowej (natrafiono na drewniane i murowane relikty dawnych jatek oraz pozostałości glinianych naczyń, monety itp.). W czerwcu 2000 r. Zabytek wydzierżawił na rok Art. & Business Club, który pod szyldem tzw. Forum Poznańskiego organizował w nim imprezy kulturalne. Od grudnia 2000 r. Do chwili obecnej w Odwachu ma swoją siedzibę Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918/19, oddział Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych.

cd. tekstu z pkt. 13

zamknięta prosto, jej ściana rozczłonkowana pilastrami, w osiach skrajnych gładka, nad portykiem dekorowana tralkami częściowo wtopionymi w lico muru, w osi środkowej tablica z inskrypcją łacińską; w zwieńczeniu attyki rzeźby: pośrodku dwie alegoryczne postaci kobiece (Wiktorie?) z fanfarami, flankujące herb Rzeczypospolitej doby Stanisława Augusta, ponad ryzalitami kartusze herbowe: od północy rodziny Raczyńskich (Nałęcz) na tle chorągwi, od południa herb miasta Poznania na tle dzidy, topora, kołczanu, miecza, pochwy i chorągwi, wśród których ręka Opatrzności trzymająca wagę, na osiach skrajnych kolumn portyku panoplia, ponad pilastrami ryzalitu kule armatnie. Elewacja południowa jednokondygnacyjna, trójosiowa, poziomo boniowana, opięta czterema tokańskimi pilastrami, pomiędzy którymi blendy arkadowe; w osi pierwszej od zachodu wnęka przekryta łukiem pełnym, podobnie jak okna w pozostałych osiach ściany; pod oknami i wnęką proste gzymsy; powyżej architrawu fryz

c.d. tekstu: wkładka (załącznik nr 2)

Wkładkę założył: Małgorzata Iglewska,
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Fototeka MKZ w Poznaniu

Środkowa rzeźba wieńcząca attykę – Wiktorie (?) i herb Rzeczypospolitej

Rzeźba wieńcząca attykę - panoplia

1. Miejscowość POZNAŃ	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Poznań	ODWACH	c.d. tekstu z pkt. 13
3. Województwo wielkopolskie		

c.d. tekstu z pkt. 13

tryglifowo – metopowy; w polu metopy - ponad głowicą drugiego od zachodu pilastra – rzygacz w formie smoczego łba o otwartej paszczy; gzyms koronujący profilowany; attyka pełna, zamknięta prosto, rozczłonkowana pilastrami, na osiach pilastrów środkowych zwieńczona panopliami, ponad skrajnymi pilastrami kule armatnie. Elewacja północna jednokondygnacyjna, trójosiowa, poziomo boniowana, opięta czterema tokańskimi pilastrami; pomiędzy pilastrami - w osi pierwszej od zachodu wnęka zamknięta łukiem pełnym, poniżej wnęki prosty gzyms; w pozostałych osiach blendy arkadowe, pod których łukami małe, okrągłe okna w obramieniu wieńców przewiązanych wstęgami; powyżej architrawu fryz tryglifowo – metopowy; w polu metopy – ponad głowicą drugiego od zachodu pilastra – rzygacz w formie smoczego łba o otwartej paszczy; gzyms koronujący profilowany; attyka pełna, prosto zamknięta, rozczłonkowana pilastrami, na osiach środkowych pilastrów zwieńczona panopliami, ponad skrajnymi pilastrami kule armatnie. Skrzydła Odwachu jednokondygnacyjne, od zachodu, północy i południa zwieńczone attyką; w ścianie zachodniej: od północy cztero-, od południa siedmioosiowe, dekorowane na osiach płycinami o wgłębnych narożach; w elewacji północnej i południowej kolejno dwu- i trójosiowe, zdobione prostokątnymi wnękami; w ścianie południowej - na osiach - prostokątne okna, pod którymi proste gzymsy; w lico północnej elewacji aneksu - przy zachodnim narożu - częściowo wtopiona brama o otworze przekrytym łukiem koszowym; attyka pełna, prosto zamknięta, dekorowana szeregiem prostokątnych nisz. Wschodnia ściana budynku czternastoosiowa; w części środkowej opięta ośmioma tokańskimi pilastrami; ponad pilastrami imposty, pośrodku elewacji otwór wejściowy zamknięty prosto, w nim drzwi dwuskrzydłowe drewniane, ramowo – płycinowe, z nadświetlem; między pilastrami i w pozostałej części ściany okna prostokątne; otwory okienne skrzydeł w profilowanych opaskach; pod oknami proste gzymsy; w oknach kraty z kutego żelaza; elewacja zwieńczona profilowanym gzymsem; dach pulpitowy.

Wnętrze: W piwnicach brak bezpośredniego połączenia pomiędzy izbami skrzydła prawego i lewego; wejścia do obu części umieszczone na skrajach wschodniej elewacji; w prostokątnych otworach wejściowych drzwi jednoskrzydłowe, drewniane, ramowo – płycinowe; do piwnic skrzydła południowego dodatkowe, obszerne wejście, wykute w podłodze budynku, pośrodku aneksu; w wejściu wewnętrznym schody dwubiegowe, z żelaza, podobnie jak ich balustrada; pomieszczenia w układzie amfiladowym; posadzki z płyt terakotowych; ściany tynkowane, oprócz fragmentów, w których nisze zamknięte łukiem odcinkowym i partii muru ceglano – kamiennego; izby od wschodu oświetlone małymi, prostokątnymi oknami. W kondygnacji parteru, pośrodku ściany zachodniej wejście do budynku; na osi wejścia przedsionek i korytarz, po obu stronach korytarza ulokowane pomieszczenia; cztery sale aneksu w układzie amfiladowym; w przedsionku, korytarzu, kuchni i ubikacjach podłoga z płyt terakotowych; w pozostałych pomieszczeniach parkiet; otwory wejściowe: główny, z przedsionka do korytarza i w salach aneksu - przekryte łukiem pełnym; pozostałe otwory prostokątne; drzwi drewniane: w ścianach zachodniej i wschodniej, do korytarza i w południowej części aneksu - do sal pierwszej i ostatniej – dwuskrzydłowe, ramowo – płycinowe, z nadświetlem; w północnej ścianie korytarza jednoskrzydłowe, ramowo – płycinowe, do kuchni i magazynku rozsuwane, do pozostałych pomieszczeń jednoskrzydłowe, płycinowe; wejścia: z korytarza do aneksu i z drugiej do trzeciej od południa sali w skrzydle południowym – bez drzwi; w północnej sali aneksu, przy ścianie zachodniej wykute w podłodze wejście do piwnicy, otoczone balustradą z kwadratowymi płytami pleksi w żeliwnym obramieniu; od strony północnej, nad wejściem do piwnicy - ścianka parawanowa z żeliwnej ramy wypełnionej pleksią; sale aneksu oświetlone oknami: południowa – od południa, kolejne trzy – od wschodu; okna Odwachu drewniane, umieszczone we wnękach o linii otworów, w aneksie prostokątne, w środkowej części budynku - od zachodu i południa zamknięte łukiem pełnym, od północy okrągłe; pomieszczenia nakryte sufity.

Instalacje: Wodociągowa, kanalizacyjna, elektryczna, gazowa, przeciwpożarowa, wentylacyjna, klimatyzacyjna, antywłamaniowa i telefoniczna.

Wkładkę założył: Małgorzata Iglewska,
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Fototeka MKZ w Poznaniu

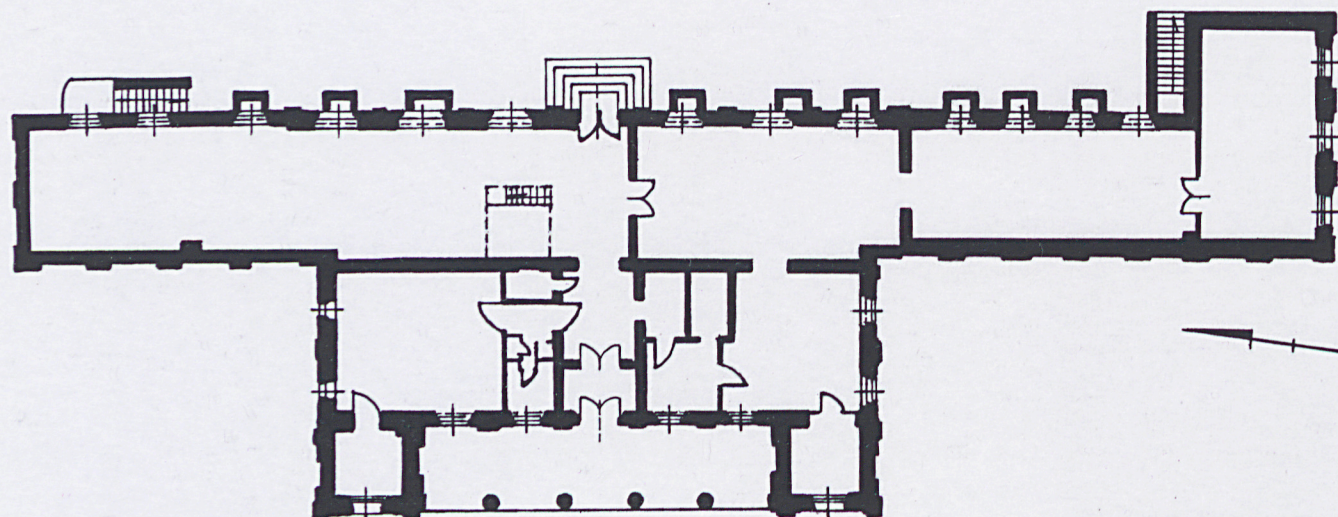

Rzeźba wieńcząca attykę (po prawej stronie) – herb Poznania

Rzeźba wieńcząca attykę (po lewej stronie) – herb Nałęcz Raczyńskich

1. Miejscowość POZNAŃ	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina Poznań	ODWACH	rzut
3. Województwo wielkopolskie		

Rzut Odwachu w skali 1:200

Wkładkę założył: Małgorzata Iglewska,
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Fototeka MKZ w Poznaniu

1. Miejscowość POZNAŃ
 2. Gmina Poznań
 3. Województwo wielkopolskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

ODWACH

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

fotografie

Elewacja południowa

Elewacja północna

Wkładkę założył: Małgorzata Iglewska
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Fototeka MKZ w Poznaniu

Północne skrzydło aneksu od strony zachodniej

Fragment elewacji wschodniej

1. Miejscowość POZNAŃ
 2. Gmina Poznań
 3. Województwo wielkopolskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

ODWACH

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

fotografie

Korytarz z widokiem na wejście: do przedsionka i główne

Okno w pomieszczeniu od strony zachodniej

Wkładkę założył: Małgorzata Iglewska,
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Fototeka MKZ w Poznaniu

Salę wystaw w południowej części aneksu

1. Miejscowość POZNAŃ
2. Gmina Poznań
3. Województwo wielkopolskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

ODWACH

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

fotografie

Pomieszczenia piwniczne

Wkładkę złożył: Małgorzata Iglewska,
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Fotografia MKZ w Poznaniu